

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
проф. Шарин С. В.

“ _____ ” _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В 2 «Логіка»

за освітньо-професійною програмою «**Психологія**»

Перший (бакалаврський) освітній рівень

галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 053 – «Психологія»
факультет – філософський

Івано-Франківськ
2017

Робоча програма «Логіка» для студентів спеціальністю 053 «Психологія» , 28 серпня 2017 року - 9 с.

Розробники: Гнатюк Я. С. доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, к. філос. наук, доцент кафедри філософії

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) _____

Протокол від. “ ____ ” _____ 2017 року № ____

Завідувач кафедри Дойчик М. В.

_____ (_____)
 _____ (підпис) (прізвище та ініціали)
 “ ____ ” _____ 20__ року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки (спеціальністю) _____

(шифр, назва)

Протокол від. “ ____ ” _____ 20__ року № ____

“ ____ ” _____ 20__ року Голова _____ (_____)
 _____ (підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	<i>Вибіркова (за вибором ВНЗ)</i>	
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): 053 «Психологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		6-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,45 самостійної роботи студента – 2,63 Мова навчання: українська	Освітній рівень: Перший (бакалаврський)	Лекції	
		12 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	4 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
Індивідуальні завдання:			
		год.	
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – $32/22=1,45$

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати логічну культуру мислення майбутнього соціолога.

Завдання: ознайомити із головними логічними законами і формами.

Загальні компетентності:

здатність і вміння володіти логічною культурою мислення, здатність

усвідомлювати процес міркування;

здатність розуміти основ теорії міркування та підстави практичних навичок його правильної побудови.

Спеціальні компетентності:

здатність формулювати висловлювання та судження, вживати імена та поняття, вміння будувати числення та висновки;

здатність здійснювати аргументацію та критику;

здатність знаходити помилки у міркуваннях та аргументаціях, перевіряти їх на коректність та істинність.

знати:

предмет та основні завдання логіки;

зв'язок логіки з іншими галузями науки;

зміст та специфіку основних проблем логіки;

основні етапи розвитку логічного знання.

вміти:

застосовувати логічну теорію в практиці мислення;

виявляти та усувати логічні помилки у своїх міркуваннях та розпізнавати їх у міркуваннях інших людей;

використовувати логічні засоби для аналізу текстів;

коректно аргументувати власну точку зору, а також успішно користуватись методами критики та спростування.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Специфіка логіки.

Тема 1. Предмет і метод логіки

Визначення логіки. Логіка і металогіка. Традиційна та сучасна логіка.

Мова логіки. Мова логіки висловлювань. Мова логіки предикатів.

Формалізація в логіці. Логічні числення. Натуральні та аксіоматичні числення.

Нормативний характер логіки. Критерії правильності міркувань. Логічна форма і логічний закон. Логічна культура юриста.

Змістовий модуль 2. Судження і поняття.

Тема 2. Теорія суджень

Теорія множин і терміни судження. Синтаксис природної мови та структура судження. Функціональний аналіз мовних виразів. Імена як іменні функції.

Висловлювання як пропозиційні функції.

Прості судження. Якість і кількість судження. Стверджувальні і заперечні

судження. Одиничні, часткові і загальні судження. Загальностверджувані, загально заперечні, частковостведжувальні і частковозаперечні судження.

Складні судження. Кон'юнкція. Слабка і сильна диз'юнкція. Імплікація. Матеріальна імплікація. Формальна імплікація. Логічне впливання. Еквіваленція. Логічна рівносильність.

Відношення між судженнями. Порівнювані і непорівнювані судження. Сумісні і несумісні судження. Відношення повної сумісності. Відношення часткової сумісності. Відношення логічного підпорядкування. Відношення протилежності. Відношення суперечності. Закон тотожності. Закон несуперечності. Закон виключеного третього.

Тема 3. Теорія понять

Ім'я і поняття. Предметне і смислове значення імені. Принципи відношення іменування. Види імен. Неточні і неясні імена. Однозначні і багатозначні імена. Прості і складні імена. Неописові і описові імена. Конкретні і абстрактні імена. Множинні і одиничні імена. Загальні і власні імена. Порожні, одноелементні і багатоелементні імена.

Зміст і обсяг поняття. Види понять. Порожні і непорожні поняття. Одиничні і загальні поняття. Збірні і незбірні поняття. Конкретні і абстрактні поняття. Відносні і безвідносні поняття. Позитивні і негативні поняття. Відношення між поняттями. Відношення тотожності, підпорядкування та перетину. Відношення співпідпорядкування, протилежності та суперечності.

Тема 4. Теорія дефініції і систематизації

Визначення поняття та його структура. Реальні і номінальні визначення. Явні і неявні визначення. Прийоми подібні до визначень. Правила визначень. Основні і похідні правила визначень.

Змістовий модуль 3. Силогістика і аргументація.

Тема 5. Традиційна силогістика

Міркування, його характерні риси. Виводи і доведення. Числення. Логіка висловлювань як числення.

Визначення традиційної силогістики. Позитивна і негативна силогістика. Перетворення, обернення і протиставлення. Простий силогізм, його фігури і модуси. Правила термінів, правила засновків і особливі правила фігур. Складні, скорочені і складноскорочені силогізми.

Тема 6. Виводи логіки висловлювань

Суто умовні виводи. Умовно-категоричні виводи. Розділово-категоричні виводи. Умовно-розділові виводи.

Тема 7. Імовірність, індукція і гіпотеза

Імовірність та її інтерпретації. Виводи статистичної індукції. Виводи узагальнювальної індукції. Виводи неузагальнювальної індукції. Гіпотеза і версія. Робоча і наукова гіпотеза. Описова і пояснювальна гіпотеза. Загальна і часткова гіпотеза. Методи побудови і перевірки гіпотез та версій.

Тема 8. Аргументація і критика

Аргументація, її епістемічний і комунікаційний аспекти. Складники аргументації. Прогресивна і регресивна аргументація. Дедуктивна і правдоподібна аргументація. Пряма і побічна аргументація. Емпірична і теоретична

аргументація.

Критика та її види. Деструктивна, конструктивна і комбінована критика. Правила і помилки щодо аргументації і критики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		Л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13		
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Специфіка логіки													
Тема 1. Предмет і метод логіки	24	2	2			20	12	2				10	
Разом за змістовим модулем 1	24	2	2			20	12	2				10	
Змістовий модуль 2. Судження і поняття													
Тема 2. Теорія суджень	13	2	4			7	14	2	2			10	
Тема 3. Теорія понять	11	2	2			7	15					15	
Тема 4. Теорія дефініції і систематизації	8		2			6	15					15	
Разом за змістовим модулем 2	32	4	8			20	44	2	2			40	
Змістовий модуль 3. Силогістика і аргументація													
Тема 5. Традиційна силогістика	11	2	4			5	4	2	2				
Тема 6. Виводи логіки висловлювань	7		2			5	10					10	
Тема 7. Імовірність, індукція і гіпотеза	8	2	2			4	10					10	
Тема 8. Аргументація і критика	8	2				6	10					10	

Разом за змістовим модулем 3	34	6	8			20	34	2	2			30
Усього годин	90	12	18			60	90	6	4			80

5. Теми семінарських занять для денної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Предмет і метод логіки	2
2	Теорія суджень	4
3	Теорія понять	2
4	Теорія дефініції і систематизації	2
5	Традиційна силогістика	4
6	Виводи логіки висловлювань	2
7	Імовірність, індукція і гіпотеза	2
	Усього годин	18

6. Теми семінарських занять для заочної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Предмет і метод логіки	
2	Теорія суджень	2
3	Теорія понять	
4	Теорія дефініції і систематизації	
5	Традиційна силогістика	2
6	Виводи логіки висловлювань	
7	Імовірність, індукція і гіпотеза	
	Усього годин	4

7. Самостійна робота для денної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод логіки	20
2	Теорія суджень	7
3	Теорія понять	7
4	Теорія дефініції і систематизації	6
5	Традиційна силогістика	5
6	Виводи логіки висловлювань	5
7	Імовірність, індукція і гіпотеза	4
8	Аргументація і критика	6
	Усього годин	60

8. Самостійна робота для заочної форми навчання

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
1	Предмет і метод логіки	10
2	Теорія суджень	10
3	Теорія понять	15
4	Теорія дефініції і систематизації	15
5	Традиційна силогістика	
6	Виводи логіки висловлювань	10
7	Імовірність, індукція і гіпотеза	10
8	Аргументація і критика	10
	Усього годин	80

9. Індивідуальні завдання

Розв'язування тестових і логічних завдань.

10. Методи навчання

Словесні методи: лекція, пояснення; наочні: ілюстрація, демонстрація.

11. Методи контролю

Тестові завдання, усне опитування, контрольні роботи.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2				Змістовий модуль №3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	
8	8	8	9	9	9	9	8	8	8	8	8	100

13. Методичне забезпечення

Гнатюк Я. С. Завдання з логіки та методики їх розв'язання / Я. С. Гнатюк. – Івано-Франківськ: Видавець І. Я. Третяк, 2007.

14. Рекомендована література

Основна

Гнатюк Я. С. Основи логіки / Я. С. Гнатюк. – Івано-Франківськ: Видавець І. Я. Третяк, 2009.

Гнатюк Я. С. Сучасна символічна логіка / Я. С. Гнатюк. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2010.

- Дуцяк І. З. Логіка / І. З. Дуцяк. – К.: Знання, 2010.
- Карамішева Н. В. Логіка (теоретична і прикладна) / Н. В. Карамішева. – К.: Знання, 2011.
- Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна) / А. Є. Конверський. – К.: ЦУЛ, 2004.
- Мозгова Н. Г. Логіка / Н. Г. Мозгова. – К.: Каравела, 2011.
- Хоменко І. В. Логіка / І. В. Хоменко. – К.: Абрис, 2004.

Допоміжна

- Ивлев Ю. В. Логика / Ю. В. Ивлев. – М.: Проспект, 2009.
- Кузина Е. Б. Логика в кратком изложении и упражнениях / Е. Б. Кузина. – М.: Изд-во МГУ, 2000.
- Символическая логика: Учебник / Под ред. Я. А. Слинина, Э. Ф. Караваева, А. И. Мигунова. – СПб.: Изд-во СПбУ, 2005.